PIŠE: STA

Na dnu Sečoveljskega zaliva že druga podvodna struktura za razvoj organizmov (tema) pripravila Eva Jakomin Seča

20.09.2025, 07:51

V Sečoveljskem zalivu so v teh dneh namestili drugo podvodno strukturo za razvoj marikulture in raziskovanje naseljevanja organizmov. Kot so za STA dejali v zavodu YouSea, je medtem prva struktura, Morska oaza Piran, že povsem preraščena z mnogimi organizmi, skoznjo pa plavajo jate različnih vrst rib, ki se lahko uspešno širijo v okolico.***

Nova pridobitev opremljena s kovinsko mrežo

Drugo podvodno strukturo so na morsko dno s pomočjo potapljačev, plovila z dvigalom in podvodnih padal namestili pred dnevi in jo dokončno sestavili v torek, 16. septembra.

Poimenovali so jo Cladocora po ogroženi jadranski kameni korali, za katero upajo, da bo med organizmi, ki se bodo naselili na njej. Nova enota je visoka štiri metre, dolga 6 metrov in široka 2,15 metra, sestavljena pa je iz osnovne nosilne plošče in več dodatnih mrežastih železnih plošč, namenjenih pritrjevanju organizmov.

Po oceni zavoda ima Cladocora optimalno velike odprtine, saj omogočajo nemoten pretok sveže morske vode, hkrati pa so dovolj majhne, da preprečujejo vstop večjim plenilcem. V zadnjih letih namreč vse pogosteje opažajo ribe skakavke, ki agresivno plenijo številne ostale vrste.

Da je morje ne bi prehitro razjedlo, so kovinske cevi, ki sestavljajo Cladocoro, napolnjene z betonom. Gre za drugačne površine kot pri Morski oazi Piran, namen pa je isti - raziskovanje možnosti pridobivanja avtohtonih morskih organizmov za gojenje in hkratno opazovanje vpliva strukture na ohranjanje biodiverzitete.

\"Obe strukturi se dopolnjujeta. Ravno zaradi komplementarnosti predvidevamo, da bo odslej na vsaki izmed struktur še več organizmov kot doslej na prvi,\" je prepričana biologinja Irena Fonda iz nevladne organizacije Zavod YouSea.

V zavodu si želijo, da bi lahko postavili še več takšnih struktur in jih vsakič nekoliko izboljšali glede na pridobljeno znanje, je dejala Fonda. Imajo že načrte za tretjo in četrto strukturo, za kateri so doslej s skupinskim zbiranjem zbrali skoraj 7000 evrov sredstev, skupaj pa potrebujejo še 31.000 evrov.

Morska oaza Piran zelo uspešno naseljena

Izdelavo prve podvodne strukture so v portoroški marini zaključili pred letom in pol. \"Že nekaj mesecev po postavitvi so se nanjo pritrdili številni mladi organizmi. S tem je postala inovativno gojišče, dom ter varno zatočišče številnim, nekaterim tudi izginjajočim vrstam školjk, plaščarjev, rib, rakov, mehkužcev in drugih morskih organizmov,\" je poudarila Fonda.

Struktura je po njenih pojasnilih koristna tudi zato, ker lokalno povečuje obseg trdnega dna ter s tem zagotavlja bivališča, skrivališča in zatočišča za morske organizme ter lokalno vpliva na ohranitev biotske pestrosti morja.

\"Neverjetno je, koliko rib se zadržuje v bližini prve strukture in se na njej prehranjuje, čeprav to ni bil naš glavni namen,\" je opisala. Izrazito obraščeni so celo kovinski deli za premikanje strukture in vrv do boje, ki označuje njeno lokacijo.

\"Zato ima druga struktura več kovinskih površin. Gre za eksperiment tega, kaj imajo živali najraje. Vse to bomo upoštevali ob postavljanju novih podvodnih struktur,\" je dejala biologinja.

Dogajanje na podvodnem zavetišču si lahko ogleda tudi javnost

Na obe strukturi se naseljujejo številni mladi osebki komercialno zanimivih vrst, s čimer bi sčasoma lahko vplivali na razvoj trajnostne akvakulture in ribištva.

Predvidevajo namreč, da bodo ribe in drugi organizmi, ki se razvijejo in odrastejo na strukturah, ki jima pravijo tudi podvodno zavetišče, lahko repopulirale okoliške lokacije. Med ribami redno opažajo fratre, orade, ciplje, brancine, ovčice in številne druge.

Morsko oazo si lahko v živo ogleda tudi javnost. Pripravili so ogled s podvodnim dronom. \"Gre za doživetje z namenom, saj udeležba neposredno finančno podpira naše delo na področju varstva morskih ekosistemov,\" so pojasnili v zavodu, ki sprejema tudi donacije. Lahko pa si podvodne fotografije in posnetke strukture vsakdo ogleda tudi na spletnih kanalih zavoda.

Izdelavo, postavitev in delo na obeh strukturah, kjer spremljajo naseljevanje morskih organizmov ter njihove vloge pri

NAJNOVEJŠE

NA FILIPINE
Pogreša mamino kuhinjo

PLAVALNA SERIJA
Na Bledu gostili plavalce z vseh celin

SPREMEMBA LASTNIŠTVA
Elektrarne v Skupini GEN

SLOVENCI V ZAMEJSTVU
Lipuš in njegovo Mladje

POHOD
Aktivirajmo pljuča na Jezerskem krogu

SMLEDNIK
Srednjeveški dan in rez trte

naseljevanje morskih organizmov ter njihovo vlogo pri ohranjanju biodiverzitete, financira trgovsko podjetje Bauhaus.

Na morskem dnu tudi prva podvodna galerija

V morje ob strukturah so nedavno namestili tudi umetniške skulpture velikega leščurja. Te so nastale v okviru projekta V spomin velikim, namenjenega ozaveščanju javnosti o problematiki izumiranja te največje sredozemske školjke. Skulpture, ki so jih umetniki oblikovali iz okolju prijaznih materialov, služijo tudi kot dodatna površina za pritrjevanje morskih organizmov, kot je avtohtona evropska ostriga (Ostrea edulis), s čimer poskušajo razviti inovativen način gojenja vrst na bolj trajnosten način. Gre za participativno vključevanje umetnikov v znanstveni poskus.

Sprva so bile skulpture leščurjev razstavljene v galeriji Monfort pod okriljem Obalnih galerij Piran, nato pa so jih preselili na morsko dno. Po besedah Fonde gre za inovativen unikatni vrtiček in hkrati prvo podvodno galerijo v slovenskem morju.

(konec)ej/np STA021 2025-09-20/07:50